

Asia: VN/24883/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2023

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2023

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/24883/2022

Yleinen korotustarve

Sairasvakuutuksesta korvattavan taksimatkan hinnantarkistusesitys perustuu Tilastokeskuksen ylläpitämään taksiliikenteen kustannusindeksiin, jonka muutos edellisestä taksankorotuksesta on ollut -0,17 %. Indeksiin perustuen esitys siitä, ettei taksoja muuteta, on nähdäksemme oikeutettu. Samalla tulee huomioida se, että kustannusindeksi perustuu vuoden 2015 keskimääräisen taksiyrityksen kustannusrakenteeseen. Vuoden 2015 syyskuusta tämän vuoden syyskuuhun dieselpolttoaineen hinta on noussut 72,6 %, minkä vaikutus kokonaisindeksiin on ollut 4,7 pistettä. Ison esteettömän auton polttoaineenkulutus on noin 1,5 kertainen pieneen autoon verrattuna, jolloin polttoainehintojen muutoksen vaikutus niiden osalta olisi ollut vastaavana aikana 9,0 pistettä kokonaisindeksiin, mikäli indeksilaskenta tehtäisiin ison esteettömän kustannusrakenteella.

Esteettömän kaluston riittävyys

Vuoden 2024 alusta, edellyttää Kansaneläkelaitos palveluntuottajiltaan kalustoa, jonka päästöluokka on vähintään Euro 6. 30.6.2022 julkaistun ajoneuvorekisterin mukaan, euro 5 päästöluokkaan kuuluvia isoja esteettömiä takseja oli liikennekäytössä 477 kappaletta, mitkä tulee uusia ensi vuoden aikana, jotta niillä voidaan ajaa sairausvakuutuksesta korvattavia kuljetuksia. Esityksen mukaan, ison ja pienen esteettömän taksin taksa on sama, jolloin on erittäin todennäköistä, että yrittäjät päätyvät kalustoa vaihtaessaan pieneen esteettömään ison asemasta. Pieni esteetön taksi on hankintahinnaltaan olennaisesti edullisempi ja sen käyttökulut ovat myös huomattavasti edullisemmat. Tämä kehityssuunta on jo nyt nähtävillä rekisteröintitilastosta, verrattaessa vuoden 21 ja 22 tammi – elokuun rekisteröintejä, on isojen esteettömien rekisteröintimäärä laskenut 25,9 %

ja pienten esteettömien kasvanut 26,1 %. Jotta tämä huolestuttava kehitys saataisiin korjattua, esitämme, että asetuksen 3§:n lisätään maininta isoista esteettömistä seuraavasti:

Ajomatkamaksu määräytyy ajomatkan pituuden ja matkustajien lukumäärän perusteella ja se jaetaan kahteen taksaluokkaan seuraavasti:

- 1) taksaluokka I: enintään 1,67 euroa kilometriltä, kun matkustajia on yhdestä neljään;
- 2) taksaluokka II: enintään 2,14 euroa kilometriltä, kun matkustajia on enemmän kuin neljä. Jos vakuutetun kuljettaminen edellyttää paariautoa tai pyörätuolissa matkustavaa henkilöä kuljetetaan isolla esteettömällä ajoneuvolla, ajomatkamaksu määräytyy taksaluokan II mukaisesti.

Tämä muutos asetukseen olisi selkeä kannustin hankkia iso esteetön ajoneuvo pienen sijaan. Muutoksen kustannusvaikutus ei välttämättä olisi edes kovin suuri. Kelan tilaston mukaan vuonna 2021 Uudellamaalla korvattiin 765 191 matkaa, joiden kokonaiskustannus oli yhteensä 54 247 491 euroa. Näistä matkoista 158 267 suoritettiin isolla esteettömällä autolla ja yhden matkan keskimääräinen hinta oli 43,71 euroa. Mikäli oletetaan 30 prosenttia matkan hinnasta muodostuvan aika veloitukselta, on kilometriveloituksen osuus keskimääräisessä matkassa 19 kilometriä. II-taksaluokkaa käytettäessä nousisi yksittäisen matkan hinta 6,55 euroa, minkä seurauksena kokonaiskustannukset kasvaisivat ainoastaan 1,91 prosenttia.

Arvonlisäverolain väliaikainen muutos

Arvonlisävero poistetaan henkilöliikenteestä väliaikaisesti 1.1–30.4 väliseksi ajaksi. Jos veron poisto siirretään perittäviin yksikköhintoihin, tulee siitä aiheutumaan huomattavia kustannuksia sekä Kansaeläkelaitokselle, että heidän kilpailuttamilleen palveluntuottajille ja heidän alihankkijoilleen. Mikäli asetuksessa käsiteltäisiin arvonlisäverollisia hintoja, ei hintoja tarvitsisi muuttaa ensi vuonna kahteen otteeseen, jolloin välttyttäisiin ylimääräisiltä ICT – kustannuksilta. Esitämme, että asetuksen yksikköhinnat määritellään arvonlisäverollisina ja 1§ muutetaan muotoon: ” Tässä asetuksessa säädetään sairaskorvauksesta korvattavien taksimatkojen arvonlisäverollisista enimmäishinnoista ja niiden lisäksi perittävistä lisämaksuista”.

Jaakola Ville
Suomen Taksiliitto ry